

In dit nummer onder andere:

- * Archief Koninklijke Rotterdamsche Lloyd wordt ontsloten!
- * Schip van de maand, het ms MERSEY LLOYD- 1959.
- * Voortgang SERIMPI-, DEMPO en BOEK-project.
- * Korte berichten en donatie en foto-upgrade van de maand.
- * Ontsluiting Lloyd-archieven.
- * Loyd-Harmoniekapel.

H. van Gingel Voorzitter Koninklijke Rotterdamsche Lloyd Harmoniekapel met Tuba - 1954.

COLOFON

'LLOYD - MAIL'

Redactie: Ed van Lierde

Tekstcorrectie:

Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:

Koninklijke Rotterdamsche Lloyd

Heritage (Lloyd-Atelier) - Netersel

Telefoon: 0497 - 840999

E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

KVK nr: 90099052

Bank nr: NL82 TRIO 0320660095

© Copyright Ed van Lierde - 2022

Het schenden van auteursrecht is strafbaar volgens Artikel 31 van de Auteurswet.

KATA PENGANTAR

Het huidige winterslaapje ben ik dankbaar aan het gebruiken om het tijdverslindende schrijven van een boek tot een succesvol einde te brengen. Niet gestoord door een bruisende stad, maar lekker op het Brabantse platteland, blijkt laatst genoemde locatie een ideale plek te zijn om je te concentreren op een boekwerk dat totaal anders moet worden, anders dan alle voorgaande Lloyd-boeken die in het verleden zijn verschenen. Een beetje aanmatigend: "De moeder aller Lloyd-boeken" dus Toen ik een aantal maanden geleden de pen oppakte, had ik zo het idee dat ik 200 pagina's wel zou moeten kunnen halen, zeker de vele, geplande illustraties in aanmerking nemend.

Gaandeweg het schrijven van dit Lloyd-boek merkte ik echter dat, wat ik ook al bij het schrijven van al die Lloyd-mails had ontdekt, de hoeveelheid onderwerpen en dus de hoeveelheid inhoud bij het schrijven over de Lloyd gewoon onbeperkt blijkt te zijn en dat je op een gegeven moment gewoon met schrijven moet ophouden. Dat moment heb ik nu, bij het bereiken van 260 pagin's, van toepassing geacht en ben ik gestopt. Overigens niet nadat het geheel naar mijn mening mooi uitgebalanseerd is. Op z'n minst de maand februari ga ik gebruiken om het concept uit te kristalliseren en andere personen, na het lezen van het concept, hun kritiek te laten spuien. Vervolgens breekt er een moment aan dat het concept gedrukt kan worden en dan rijst direct de vraag hoe groot de oplage zou kunnen/moeten zijn zonder daar privé al teveel risico mee te lopen. Uiteraard is dit een privé-project waarmee ik de financiën van het Lloyd-Atelier niet ga belasten. Het is om deze reden dat ik lezers die geïnteresseerd zijn in het op stapel staande Lloyd-boek mij ook aan te geven of zij straks zullen overgaan tot het aanschaffen van een exemplaar of zoals sommigen mij al hebben aangegeven, meerdere exemplaren!? Zie pagina-4 voor meer informatie.

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier de Rotterdamsche Lloyd uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Het Comité bestaat uit de volgende leden (op alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden

Oud Algemeen directeur Damen-Schelde Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox

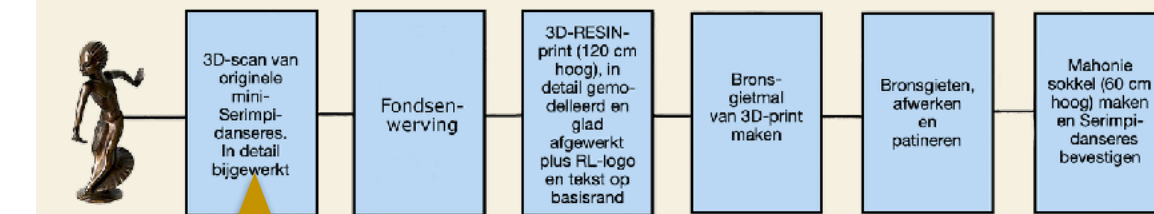
Acteur, zanger, scenarioschrijver, cabaretier, columnist te Rotterdam.

Frans Leidelmeijer

Expert toegepaste kunst te Amsterdam.

Zoals u kunt vermoeden, is bij het klonen van een roemrucht beeld als de Serimpi-danser, de scan van het beeld de alles bepalende factor. Het maken van zo'n scan door Damen Naval te Vlissingen is in feite een digitaal beeldhouwwerk en vraagt enorm veel tijd. Dat is ook de reden dat het creëren van die scan momenteel meer tijd dan gepland, vraagt. De uiteindelijke scan is ook nodig om de kosten van de volgende belangrijke stap in het proces 'de Serimpi-print' te kunnen bepalen, pas dan kan ik de uiteindelijke begroting opstellen en daarmee het fonsenwerf-proces op gang gaan brengen **wordt vervolgd!**

KORTE BERICHTEN

Donaties

De afgelopen maand hebben wij weer een maandelijkse donatie mogen ontvangen van Joke Hofman-Rijntjes, echtgenote van Lloyd-WTK Gerrit Hofman - van: Winston Aarts, oud Lloyd-hofmeester - Bas Kruis, oud Lloyd-Matroos - Anje ten Have, Slamatchdochter, Gerard Roll, oud Lloyd-WTK en Maarten van Veen, oud Lloyd-stuurman.

Alle donateurs in afgelopen maand hartelijk dank voor uw, zeer gewaardeerde, steun!!

WEET U HET NOG DE SCHEEPSBEL VAN HET ss BENGALEN?

Medio 2011, dus zo'n dikke 13 jaar geleden hadden wij u al gemeld dat wij achter de verblijfplaats van de originele ss Bengalen-scheepsbel waren gekomen. De prachtige, 45 kg zware, werd toen door een Maritiem antiquair in San Diego (USA) (of all places) voor een fikse prijs te koop aangeboden. Wij hadden een optie tot en met december gekregen en moesten dus op tijd sponsors/donateurs zien te vinden, maar helaas hadden wij in die tijd nog geen sponsors kunnen vinden. Ben Hofs, onze trouwe vervoerder had toen direct al aangeboden het vervoer vanaf San Diego te regelen. Dat heeft hij, toen de financiën met enige moeite rond waren gekomen, ter meerdere eer en glorie van het bijzondere Lloyd-erfgoed in den vreemde, direct ook gedaan.

Belastingdienst

Maar, nu komt het verrassende, de belastingdienst hield haar poot stijf bij het innen van invoerrechten. Werkelijk belachelijk als men zich realiseert dat dit Nederlandse erfgoed ooit naar de USA was verdwenen en wij in feite Nederlands erfgoed weer terug naar Nederland haalde. Het bekende ochtendblad 'De Telegraaf' lustte van dit verhaal wel pap en zo geschiedde dat een merkwaardige overheidsactie op 16 september 2011, groot in deze ochtendkrant werd uitgemeten. Het krantenartikel leverde een aantal telefoontjes van bedrijven op waarbij men aangaf dat zij de invoerrechten van ons zouden overnemen.

Museum luidt de noodklok

door Fred P'ruim

Een maritiem museum in het Friese Oudehorne, vrijdag VS. De Belastingdienst heeft het kleine museum een fikse rekening gestuurd voor de invoerrechten.

De Belastingdienst is niet te vernemen om het Koninklijke Rotterdamse Lloyd Museum het bedrag van 300 euro kwijt te schelden.

Het kleine museum kocht de scheepsbel van het Nederlandse schip SS Bengalen in de VS, nadat er met veel pijn en moeite 1400 euro bij elkaar was geschrapt. Dat gebeurde door middel van sponsors, giften en een bijdrage uit de zak van de museumdirecteur zelf. Het museum, dat louter met vrijwilligers werkt, was in zijn nopjes omdat een stukje Nederlandse scheepvaarthistorie naar ons land terugkeerde.

De bel werd ook nog eens gratis door een vervoerder naar Nederland gebracht, maar de douane op Schiphol zorgde voor een enorme domper op de feestvreugde. Het museum kreeg direct een 'uitnodiging tot het betalen' van een bedrag van bijna 300 euro aan invoerrekening.

„Ik dacht eerst dat er een fout was gemaakt. We zijn een niet gesubsidieerd museum, houden onze eigen broek om-“

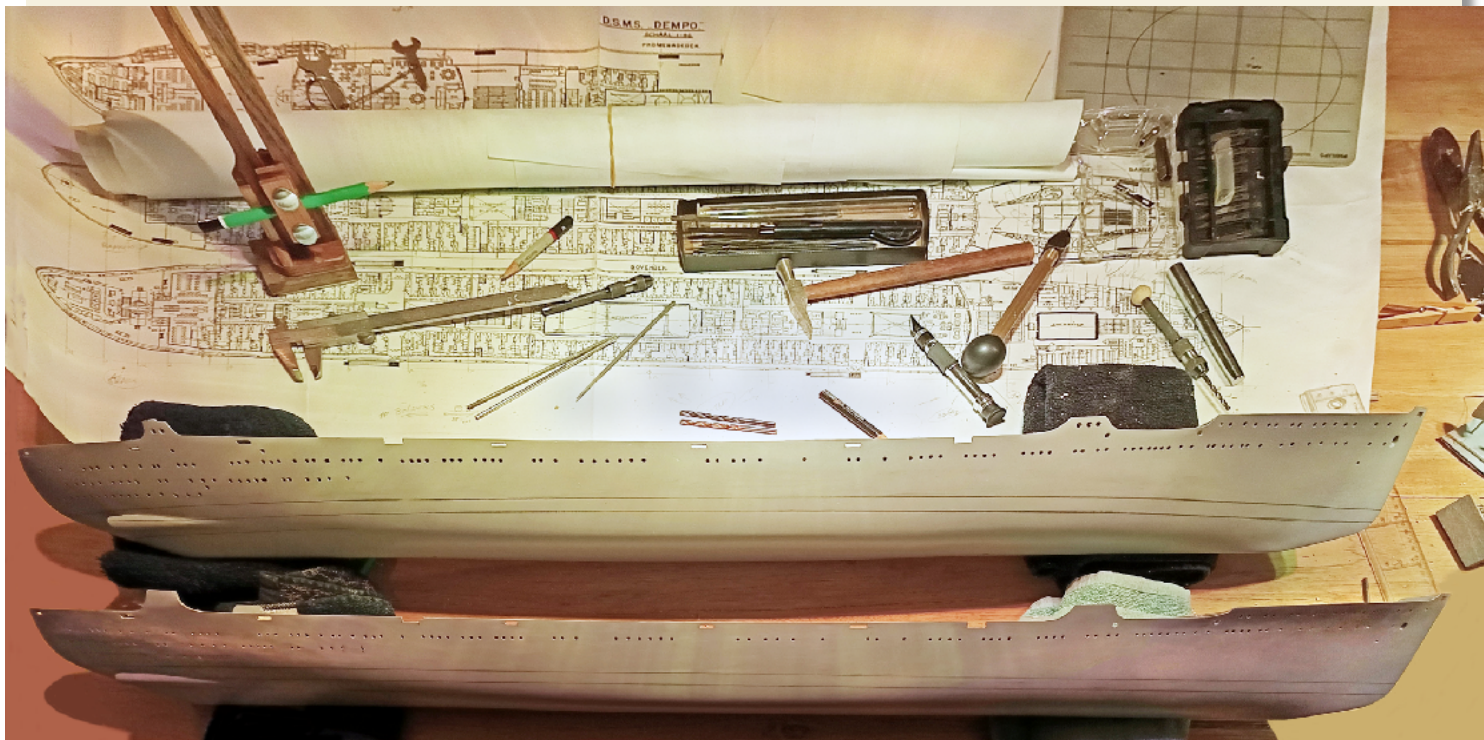
• Met een bittere bijmaak luidt museumdirecteur Ed van Lierde de bijzondere scheepsbel waarover de Belastingdienst driehonderd euro aan invoerrechten wil heffen. FOTO: FRANÇOIS WIERINGA

hoog. We halen een uniek stukje Nederlands erfgoed terug. Heel veel Nederlanders hebben herinneringen aan de Koninklijke Rotterdamse Lloyd, die in de vorige eeuw voor op Nederlands-Indië", aldus een telegestelde museumdirecteur Ed van Lierde.

Hij diende een bezwaarschrift in, maar kreeg nul op het rekest. Het museum kwam niet voor op een speciale lijst met organisaties die eventueel voor vrijstelling van het betalen van dit soort belasting in aanmerking komen. „Het is een bureaucratisch regeltje. Ze kunnen bij de Belastingdienst ook wel zien dat we die bel niet voor commerciële doeleinden gaan gebruiken. In feite worden we nu gewoon gestraft met een doete.“

De 45 kilo zware bel hangt al wel in het museum. De 300 euro zal hoe dan ook moeten worden betaald, zo luidt de Belastingdienst weten.

Voortgang

Hierboven ziet u de stand van zaken op 25 januari jongstleden bij onze scheepmodelbouwer Arnoul Lormans. Al het houten spant- en rompwerk is verdwenen achter een speciale twee-componenten plamuurverf, gereed om uiteindelijk de aflaklaag in Lloyd-kleur te gaan dragen (grijs - witte band - meniekleur). De patrijspoorten in de romp zijn al aangebracht en de witte band is al afgetekend. Wat u op de foto niet kan zien, is dat het hoofddek ook al aanwezig is, klaar om opbouw, masten en alle andere Dempo-opbouwseels te gaan dragen. Zoals eerder aangegeven zijn beide Dempo's bestemd voor het Serimpi-project **wordt vervolgd!**

VORDERINGEN BIJ HET, OP DE HELLING STAANDE, LLOYD-

Mijn boek met de titel die iedereen zou kunnen raden ligt 'in concept' klaar. De komende maand gaan we gebruiken om diverse hoofdstukken te checken op juistheid. Zo is het hoofdstuk 'Radio-dienst' reeds door de mangel gehaald en worden de hoofdstukken: 'Machine-dienst' en 'Civiele-dienst' door oud Lloyd-collega's met het rode potlood bewerkt. Ook is er de laatste maand nog plek voor, met name korte, anekdotes/verhaaltjes van passagiers en het is de bedoeling dat dan het geheel goed wordt uitgebalanceerd. Aan het eind van de rit gaat een aantal personen het concept lezen, zij halen dan de laatste ongerechtigheden eruit, maar wat nog belangrijkers is, zij gaan beoordelen of de inhoud goed leesbaar is en méér dan de moeite waard om het boek aan te schaffen!

Persoonlijk heb ik een goed gevoel over de inhoud (260 pagina's) gekregen en dat was niet per definitie vanzelfsprekend! Immers, mijn Rotterdamsche Lloyd-boek moet een unieke toevoeging worden aan alle reeds bestaande Lloyd-boeken die puur historische feiten aaneelkaar rijgen óf de lezer mee-nemen in avonturen die het bemanningslid zelf heeft beleefd. Dit nieuwe, zeer rijk geïllustreerde, boek geeft de lezer van alles wat en zal bovenal de sfeer en de emotie van toen gaan onderstrepen. Enkele oud-passagiers en -bemanningsleden hebben al met diverse bijdragen gereageerd, maar niet alles is per definitie geschikt om in het boekwerk te worden opgenomen.

Hoe groot kan de 1e oplage zijn??!

Een dingetje wordt natuurlijk wel hoe groot de eerste oplage moet zijn, nu nog geen enkel idee!? en om daar meer kijk op te krijgen, wil ik u via de volgende oproep bewegen mij te helpen daar een eerste aanwijzing voor te krijgen

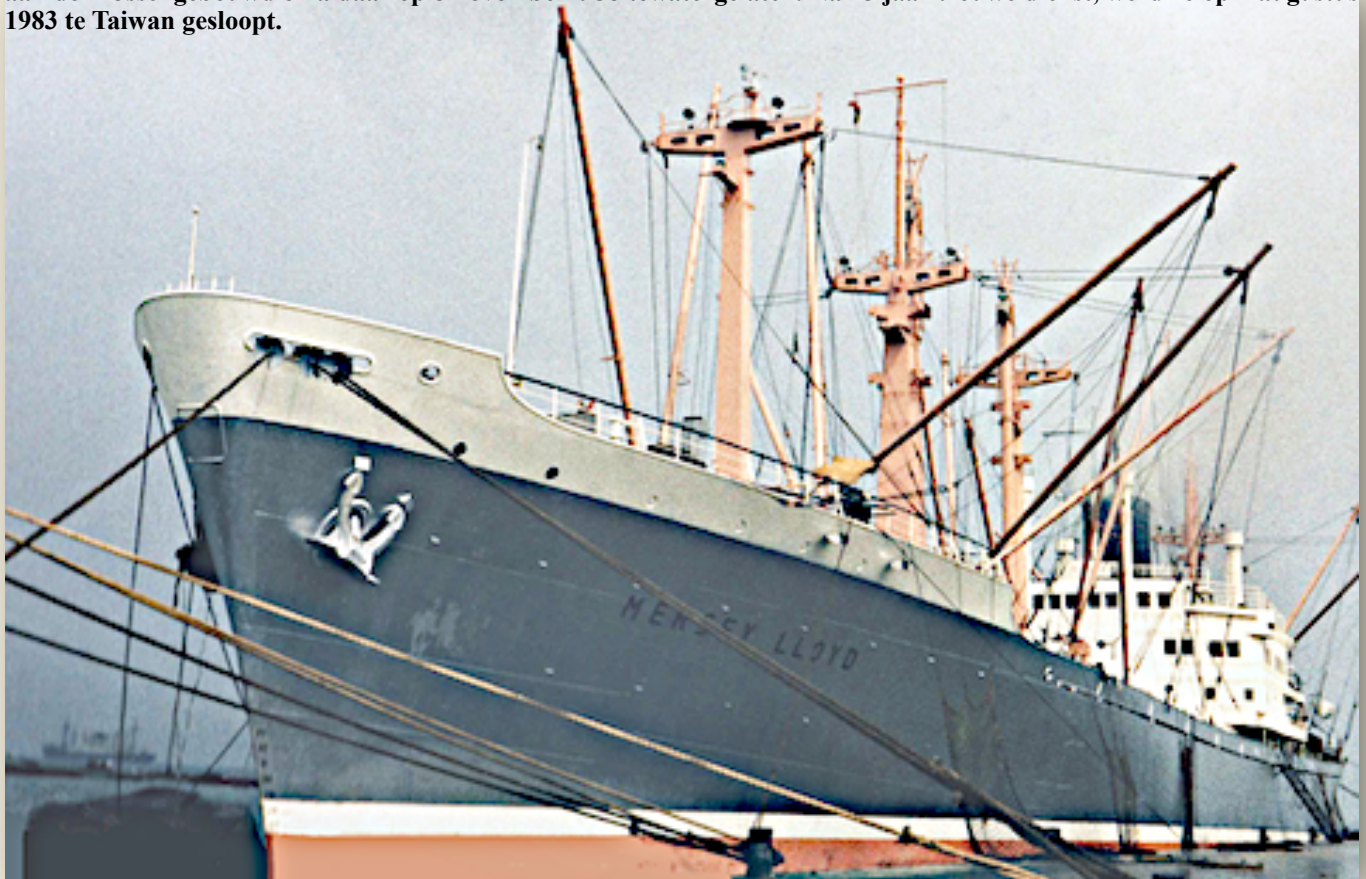
OPROEP AAN POTENTIEEL GEÏNTERESSEERDEN IN HET NIEUWE LLOYD-BOEK

Het Lloyd-boek wordt van hoge kwaliteit, is zeer rijk geïllustreerd, full-colour uitgevoerd met harde kافت en ingenaalde pagina's (260 stuks), medium-groot formaat (24 x 17 cm). Stel dat de verkoopprijs € 34,50 wordt, dan zou het ontzettend helpen als u ons, zonder enige verplichting, zou willen aangeven of u overweegt het betreffende boek in het begin van de lente aan te schaffen. Wilt u zo vriendelijk zijn een klein e-mailtje daar aan te besteden (lloydexpo19@gmail.com) met bijvoorbeeld de kort en bondige mededeling: "Ik overweeg het betreffende Lloyd-boek aan te schaffen". Als u dat wilt, kunt u hier overigens ook al een definitieve reservering van maken. Alvast dank voor uw medewerking!

Karakteristiek en beknopte levensloop

Het ms Mersey Lloyd was het zesde schip van de 'M'-serie van maar liefst acht zusjes, respectievelijk: MaasLloyd, Merwe Loyd, Marne Lloyd, Musi Lloyd, Mississippi Lloyd, Madison Lloyd en Main Lloyd. Alle acht zagen er uit als zeer grote en snelle jachten. Het ms Mersey Lloyd werd bij C. van der Giessen & Zn. Scheepswerven N.V. te Krimpen aan den IJssel gebouwd en aldaar op 8 november 1958 tewatergelaten. Na 25 jaar trouwe dienst, werd ze op 7 augustus 1983 te Taiwan gesloopt.

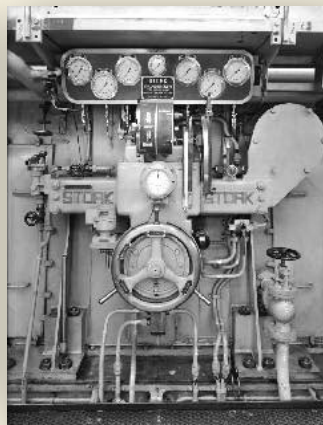

Technische gegevens

Bouwnummer: 790. Roepletters: PFYT. Type: vrachtschip met gesloten shelterdeck en accommodatie voor 12 passagiers en 70 bemanningsleden. Lengte over alles: 161,1 meter, breedte: 20,2 meter, holte: 12,2 meter, diepgang: 8,9 meter. Bruto tonnage: 9.732 reg. ton, netto tonnage: 5.634 reg. ton. Deadweight: 11.560 ton. Motor: 2 tew, 10 cilinder Stork dieselmotor met een vermogen van 10.500 RPK, die een diensnelheid opleverde van 18 zeemijlen/uur.

Doop door Mej. K.E. Ruys - 1958.

De manoeuvreerstand 1959

Stuurlieden schieten een zonnetje - 1963.

Links: Afgemeerd te Barcelona - 1963,

Rechts: Te Genua wordt het Koninklijke jacht 'Piet Hein' aan dek geladen 1970.

Onder de vele projecten die het Lloyd-Atelier, sinds jaar en dag, uitvoert zit ook een project dat voor de buitenwereld onzichtbaar is, namelijk de beantwoording van de meest uiteenlopende vragen die op ons afkomen en het archiefwerk dat deze vragen tot gevolg heeft. Er komt doorlopend een grote diversiteit aan vragen op ons af, hier volgt een kleine bloemlezing:

- * Mijn grootvader reisde in 1930 met de Rotterdamsche Lloyd van Batavia naar Rotterdam. Hoeveel kostte in die tijd deze reis?
- * Heeft u gegevens over het aan de grond lopen van het ss Slamet in 1927 en de uitspraak daarover van de Raad Voor de Scheepvaart?
- * Mijn vader, die Matroos aan boord van de Sibajak was, viel in Tegal (Java) in het ruim. Hij werd met grote spoed naar Semarang gebracht en overleed daar aan zijn verwondingen. Kunt u achterhalen in welk ziekenhuis vader is gestorven en waar hij begraven is?
- * Heeft u een afbeelding/foto van de postvlag die het ss Kawi in 1917 in de achtermast voerde?
- * Kunt u mij helpen aan namen van bemanningsleden die in de periode 1945-1964 kinderprogramma's op de Willem Ruys maakten en/of uitvoerden?
- * Mijn Oom, Tante en hun 3 kinderen zijn in januari 1959 met het ss Waterman naar Australië vertrokken. Diverse zoekacties hebben geen resultaat gehad, kunt u ons helpen aan passagierslijsten? Ik zoek bemanningsleden die mij en m'n familie uit zee gered hebben, want ik wil ze daarvoor bedanken!

Omdat het beantwoorden van vragen over RL- en KRL-aangelegenheden inhoud geeft aan onze belangrijkste doelstelling en ondanks het feit dat sommige vragen veel tijd vragen, hebben wij tot nu toe aan de vragenstellers geen vergoeding voor de gemaakte onkosten gevraagd. Met het toenemen van onze bekendheid neemt uiteraard ook het aantal vragen toe en de tijd die wij daaraan moeten besteden. U begrijpt dat sponsoring ons ook hier op de been zou kunnen houden!

CARTOON VAN JAN SANDERS; "Bijt in de worst!"

"Lloydienized by Lloyd-Atelier"

Zo'n 15 jaar geleden waren archieven met gegevens en erfgoed van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd verspreid over diverse locaties in binnen- en buitenland. Op zich is het een goede ontwikkeling geweest dat deze archieven geleidelijk aan werden gecentreerd en wel bij het Maritiem Museum te Rotterdam en wat de grote bulk archiefgegevens betreft, met name het Stadsarchief Rotterdam. We denken daarbij aan zaken als scheepsjournalen, bemanningslijsten, passagierslijsten etc. Laatstgenoemde heeft het Centrum voor familiegeschiedenis te Den Haag (het CBG) de opdracht gegeven de persoonsgegevens in die archieven te doorzoeken en ordenen. Dat is een belangrijke maar wel gigantische klus waarvoor het CBG niets anders kan dan het inroepen van vrijwilligershulp. Dat ronselen van vrijwilligers noemt men met een goed Nederlands woord 'crowdsourcing'. Deze voor de Lloyd belangrijke ontwikkeling steunen wij van harte en denken er goed aan te doen u hieronder de integrale tekst te laten zien waarmee het CBG haar vrijwilligers hiervoor wil aantrekken. Wellicht zijn er in onze, inmiddels uitgebreide, achterban lezers die hier aan mee zouden willen werken!? Het is overigens geen must om in Rotterdam te wonen!

Toegankelijk en doorzoekbaar maken van de betreffende archieven

Voor het toegankelijk en doorzoekbaar maken van de collectie 'Koninklijke Rotterdamse Lloyd' (1883 - 1969) zoekt het CBG|Centrum voor familiegeschiedenis **vrijwilligers**. Het gaat om 30.000 scans met naar schatting tussen de 750.000-890.000 persoonsvermeldingen. De persoonsgegevens op passagestaten (registratie aan boord), passagierslijsten, scheepsjournalen (logboek door kapitein) en monsterrollen (personeel aan boord) worden ingevoerd. Het crowdsourcingsproject zal zo'n twee jaar in beslag nemen. Na afronding kan iedereen de gegevens vinden via de website van Stadsarchief Rotterdam en WieWasWie. Deze collectie geeft een beeld van migratie en is zeer geschikt voor verder onderzoek. Aan boord waren onder andere het team van Feyenoord, antropoloog Dr Paul Julien, de eerste vrouwelijke hoogleraar Johanna Westerdijk en repatriant Hortense Lentze. Wanneer precies en aan boord van welk schip, dat gaan we tijdens de invoer ontdekken.

Meehelpen?

Voor wie **Indische, maritieme** of **reislustige** (voor)ouders heeft, is het crowdsourcingsproject 'Kom aan boord' voor de collectie Koninklijke Rotterdamsche Lloyd interessant. Met jouw hulp vanuit huis, op elk gewenst moment en op je eigen tempo, maken we via crowdsourcingsplatform Het Volk namen op bijna 30.000 scans samen doorzoekbaar. Concreet houdt helpen met toegankelijk maken in dat invoerders de informatie op de scans gaan overtypen in een invulformulier. Samen maken we deze gedeelde geschiedenis zichtbaar en toegankelijk voor toekomstige generaties. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden via de link: hetvolk.org.

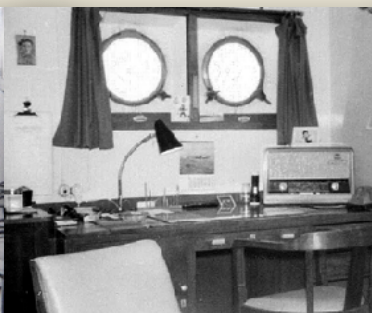
LLOYD-BEMANNINGSHUTTEN IN DE LOOP DER JAREN

Sibajak-1929

Maas Lloyd-1956

Langkoeas-1962

Wonosari-1970

Hierboven ziet u de metamorfose van Tubablazer en voorzitter van de harmoniekapel van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd. Van links doemt uit de duisternis de heer H. van Ginkel op. Uit doemt van links op en vervordt, na een fikse upgrade-behandeling, in een sprankelende muzikant. Het plaatje is in 1954 geschoten en de upgrade vond 70 jaar later plaats.

De Lloyd-Harmoniekapel

De Harmoniekapel van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd was op 14 november 1949 opgericht en gaf vanaf die tijd muzikale optredens bij vertrek en aankonst van belangrijke personen, Militairen die vertrokken of weer thuiskwamen, bij herdenkingen, jubilea en huldigingsavonden in de Rievièralal te Bijdorp of elders. De Harmoniekapel trad ook in afgeslankte vorm op en dat gebeurde dan als drumband met enkele bazuinspelers. Hieronder laten we een kleine fotocompilatie zien van de diverse optredens van de harmoniekapel.

Lloyd harmoniekapel in de Rievièralal - 1949.

De Kerstman in een koets over de straten van Rotterdam, daarachter de Lloyd harmoniekapel - 1954.

Vertrek Willem Ruys vanaf de Lloydkade - 1952.

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip, het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

